



**TER BESLISSING**

**Datum**

7 februari 2023

**Onze referentie**

IENW/BSK-2023/7382

**Opgesteld door**

Bestuurskern  
Dir Duurzame Leefomg & Circ  
Economie  
Leefomgeving

**Beslistermijn**

31-01-23

**Bijlage(n)**

1

Aan

Staatssecretaris

nota

Beantwoording Kamervragen over de ammoniakuitstoot  
van bronnen buiten de landbouw

**Aanleiding**

Op 20 december ontvingen u en de minister voor Natuur en Stikstof schriftelijke vragen van het Kamerlid Bisschop (SGP) over ammoniakemissies uit bronnen buiten de landbouw. Voor u ligt de Kamerbrief (bijlage 1) waarin de vragen worden beantwoord. De antwoorden worden parallel voorgelegd aan minister van der Wal.

**Geadviseerd besluit**

U wordt geadviseerd de bijgaande brief (bijlage 1) te ondertekenen en mede namens de minister voor Natuur en Stikstof te verzenden.

**Kernpunten**

Op 13 december 2022 verscheen een artikel in het tijdschrift Nature over de ammoniakuitstoot van bronnen buiten de landbouw<sup>1</sup>. Naar aanleiding daarvan stelt het Kamerlid Bisschop (SGP) op 20 december 2022 schriftelijke vragen. Deze gaan over een mogelijke onderschatting van de ammoniakemissies in Nederland uit bronnen buiten de landbouw.

Er is volgens het RIVM geen aanleiding om de cijfers uit de Emissieregistratie, als het gaat om ammoniakemissies uit verbrandingsprocessen, bij te stellen. Dat betekent dat er momenteel in Nederland geen sprake is van onderschatting van ammoniakemissies uit verbrandingsprocessen. Het RIVM zoekt verder uit of er implicaties zijn voor de Nederlandse ammoniakemissies uit steenkool, en stuurt hierover in mei bericht naar het ministerie IenW. De inschatting van het RIVM is dat er geen bijstelling van het beeld van relatieve bijdragen nodig zal zijn. Indien blijkt dat dat toch nodig is, zegt u in de brief toe de Kamer hierover te informeren.

Ook geeft u aan dat het RIVM in Europees verband bekijkt of de conclusies uit dit artikel doorwerking hebben op het beeld van de Europese ammoniakemissies. Het RIVM zal dit doen bij de eerstvolgende bijeenkomst van de Task Force on Emission Inventories and Projections in april van dit jaar.

<sup>1</sup> <https://doi.org/10.1038/s41467-022-35381-4>

## Krachtenveld

Het RIVM heeft, als eindverantwoordelijke voor de Emissieregistratie, input geleverd voor de beantwoording van de vragen. De antwoordbrief is afgestemd met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Na akkoord van minister van der Wal kan de brief worden verstuurd naar de Tweede Kamer.

## Toelichting

### *Politieke context*

Er is momenteel grote maatschappelijke belangstelling voor ammoniak in Nederland. Ammoniak levert de grootste bijdrage aan stikstofdepositie op gevoelige natuurgebieden.

### *Voorgaande ontwikkelingen en alternatieven*

Op 13 januari jl. is er een uitstelbrief met betrekking tot deze vragen naar de Tweede Kamer verstuurd, omdat nadere afstemming met LNV en RIVM over de beantwoording vereist was.

## Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

## Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beantwoording Kamervragen over de ammoniakuitstoot van bronnen buiten de landbouw	Beantwoording op vragen Kamerlid Bisschop (SGP).

### **Datum**

17 januari 2023

### **Onze referentie**

IENW/BSK-2023/7382

### **Opgesteld door**

Bestuurskern  
Dir Duurzame Leefomg & Circ  
Economie  
Leefomgeving

### **Aan**

Staatssecretaris

### **Bijlage(n)**

1